

POORT NAAR HOEVELAKEN

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

22 APRIL 2024

INHOUD

Inleiding	3
Opgave	3
Locatie	4
Visie	5
Deelgebieden	6
Voorstel beplanting	7
Biodiversiteit en ecologie	13
Inrichtingsvoorstel	14
Ondergrondse infrastructuur	16
Beheer en onderhoud	17

INLEIDING

Al diverse jaren wordt er gewerkt aan de voorbereiding van een herontwikkelingsplan voor de westelijke entree van het dorp Hoevelaken. De invulling op de locatie Koninginneweg-Westerdorpsstraat (eerder bekend als ‘Eiken Schuur’) draagt niet bij de uitstraling van deze entree. Afgelopen jaren is een plan ontworpen welke toeziet op de bouw van 38 appartementen en 9 eensgezinswoningen. De appartementen vormen samen een robuuste massa, welke de westelijke entree markeert.

De representativiteit van de entree is niet enkel een bebouwingsopgave. De bebouwing vraagt een zorgvuldige landschappelijke aanlanding in de context. In de voorliggende studie is deze context onderzocht en worden de uitgangspunten voor de groene inpassing gegeven. Concreet vertaalt zich dit in een inrichtingsvoorstel en beplantingsplan. Dit voorstel gaat in op de hoofdopzet en zal in het verdere traject verder (technisch) uitgewerkt worden. Het is mogelijk dat in deze uitwerking beperkte aanpassingen nodig zijn, bijvoorbeeld ter optimalisering van groeiplaatsen, de feitelijke situatie ter plaatse of als gevolg van het verschuiven van entrees of trappartijen bij de woningen en appartementen.

OPGAVE

De nieuwe bebouwing, met name het appartementengebouw, vraagt een passende landschappelijke inpassing. Deze inpassing heeft allereerst als doel de representativiteit van de entree verder te versterken. Deze opgave speelt met name vanuit de noord- en westzijde van het plangebied. Vanuit de oost- en zuidzijde van het plangebied zal de overgang naar nabijgelegen woningen zorgvuldig vormgegeven moeten worden.

Adviescommissie Omgevingskwaliteit

Het woningbouwplan is 29 november 2023 in de adviescommissie omgevingskwaliteit besproken. In haar advies uit de commissie grote waardering voor het plan. Als aandachtspunt agendeert de commissie de blinde plint van het appartementengebouw aan de zijde van de Westerdorpstraat. De huidige oplossing met een blind gevelbeeld verdient een nadere ontwerpstudie. Naast het kiezen voor beglazing in de bergingen kan er ook gedacht worden over het gebruik van groen om deze gevelwand te verlevendigen. Het verlevendigen van deze gevelwand is van groot belang voor de omgevingskwaliteit op maaiveldniveau.

Doordat deze locatie de entree van het dorp is, en de locatie binnen de invloedssfeer van landgoed Hoevelaken ligt, beveelt de commissie aan om meer en steviger groen rondom het gebouw te realiseren. Door deze groene omzoming, met een mix van opgaande bomen en struiken (qua soorten passend bij het landgoed), kan het nieuwbouwcomplex worden verzacht.

De adviescommissie Omgevingskwaliteit is op 17 april akkoord gegaan met het inrichtingsvoorstel.

LOCATIE

LIGGING

Het plangebied bevindt zich direct naast de rotonde van de Koninginneweg en Westerdorpsstraat, waardoor het de westelijke toegang tot het centrum van Hoevelaken markeert. Gezien de loop van de Westerdorpsstraat is de locatie reeds op een grotere afstand zichtbaar. Het plangebied ligt op het kruispunt van verschillende dorps- en landschapsidentiteiten. De aanwezige volwassen bomen en omliggende begeliedende haagstructuren van het Hoevelakensebos vormen een opvallend kenmerk van de locatie.

Oost-West bebouwde dorps-as

Een aandachtspunt bij de ontwikkeling van het entreegebied is de oriëntatie op de kerktoren. Deze kerktoren functioneert als belangrijke identiteitsdrager van de kern. Met de planinvulling moet het zicht op deze toren, vanaf de entree van het dorp, behouden blijven. Met de bebouwing (appartementen) is hier rekening mee gehouden. De landschappelijke inpassing van deze bebouwing zal ook binnen dit uitgangspunt ontwikkeld moeten worden.

Noord-Zuid groene dorpsrand

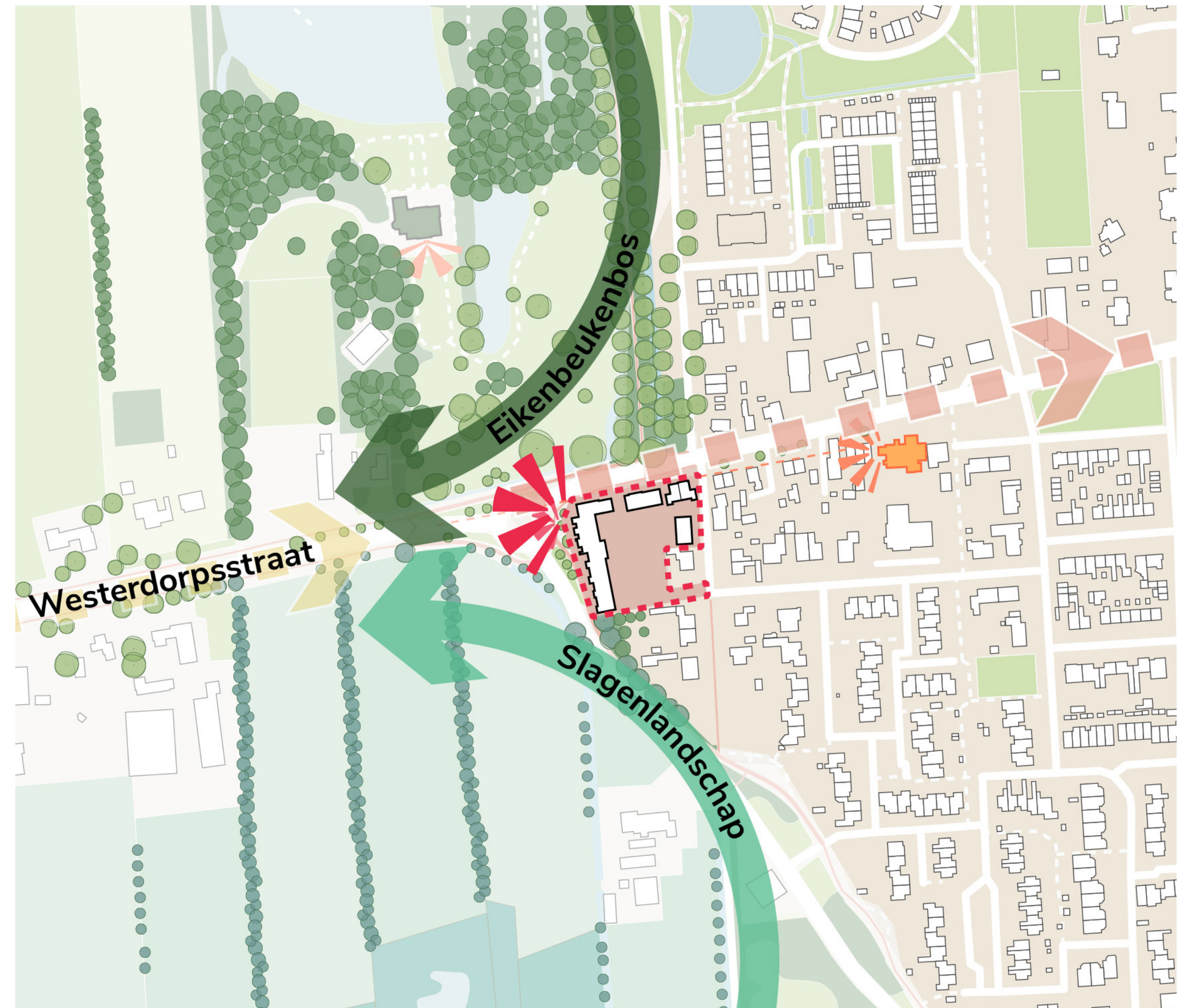
Deligging van het plangebied is een scharnierpunt tussen twee duidelijk herkenbare landschappelijke structuren. Aan de noordzijde wordt het landschappelijke karakter gevormd door het Hoevelakensebos. De daar groeiende eiken en beuken zijn daarin sterk bepalend. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt een open slagenlandschap. Hier domineren andere soorten beplanting, bijvoorbeeld elzen en wilgen, het beeld.

VISIE

De inrichtingskeuzes voor de buitenruimte en de landschappelijke inpassing van de bebouwing op de kenmerkende entree van Hoevelaken worden gebaseerd op de verschillende landschapsidentiteiten. Het slagenlandschap en het Hoevelakensebos flankeren aan weerszijden het plangebied. In de huidige situatie zijn deze landschappelijke structuren doorsneden met infrastructuur, waardoor de entree van het dorp vooral langs de landschappen beweegt. Door met de inrichting van dit plangebied aan te sluiten op de landschapstypes en de kenmerkende boom- en beplantingssoorten, wordt de Poort naar Hoevelaken ook landschappelijk integraal onderdeel van de dorpsentree, over de infrastructurale barrières heen. Dit uit zich in het voortzetten van boom- en plantsoorten die reeds in deze landschapstypes voorkomen. Daarnaast wordt de dorps-as vanaf de Westerdorpsstraat versterkt, waarbij het zicht op de kerktoren gewaarborgd blijft.

Het binnengebied van de nieuwe bebouwing sluit aan bij het woongebied in de bebouwde kom van Hoevelaken. De intensief gebruikte binnenzone is de hoofdentree van de nieuwe appartementen. Het zicht vanuit de bestaande woningen op het besloten binnenterrein wordt door middel van landschappelijke inpassing en keuze van boomsoorten met een dichte boomkroon en bladhoudend in de winter tot en minimum beperkt.

DEELGEBIEDEN

DRIE GROENSFEREN

De inrichtingskeuzes in het plangebied zijn gebaseerd op de nabijgelegen landschappelijke structuren en identiteiten. Er zijn drie deelgebieden te onderscheiden:

1. Hoevelakense bos

De Westerdorpsstraat kenmerkt zich door de entree langs het Hoevelakense bos. De bladhoudende hagen zijn zowel 's zomers als 's winters en belangrijke landschappelijke drager. Dit deelgebied zoekt aansluiting op beplanting Hoevelakense bos en houdt de zichtlijn naar de kerktoeren in stand.

2. Slagenlandschap

Het landschap ten westen van de Koninginneweg kenmerkt zich door de nattere soorten van het slagenlandschap, ook de aanwezigheid van water en rietkragen is een inspiratie. De bestaande depressie met rietkraag wordt behouden en zorgt voor een afscherming van de woningen op de begane grond ten opzichte van het fietspad.

3. Binnentuin

De binnentuin is een intensieve gebruikszone als parkeerplek en entree naar de woningen. De beplantingskeuze is kleurrijk en halfopen. Aan de randen worden hogere bomen geplant, waarvan een aantal 's winters blad houden. Er is nadrukkelijk aandacht besteed aan privacy van omliggende woningen door de soortkeuze en daarmee een landschappelijke afscherming van zichtlijnen.

VOORSTEL BEPLANTING

STREEKEIGEN BEPLANTINGSKEUZES

1. HOEVELAKENSEBOS

De beplanting binnen deze groensfeer sluit aan op de voorkomende soorten in het Hoevelakensebos en de kenmerkende haagstructuur aan de rand van het landgoed. Ronde Westerdorpsstraat - Koninginneweg zal in de toekomst opnieuw worden ingericht, om daarmee doorstroming te optimaliseren. Gekozen wordt om de eik langs rotonde toch aan te planten

Bomen

Boomsoorten die voorkomen in het Hoevelakensebos, denk hierbij aan soorten als:

- Quercus petraea
- Quercus palustris
- Carpinus betulus

Heesters

Een Gelderse haag bestaat uit een aantal soorten planten die passen bij de Gelderse streek.

Als basis:

Haagbeuk

Aangevuld met:

- Gelderse roos
- Meidoorn
- Sleedoorn
- Hondsroos
- Veldesdoorn
- Kardinaalsmuts

Krentenboompje als hoogstam bij de entree van het binnenterrein

zomerbeeld Hoevelakense Bos (Google Earth)

winterbeeld Hoevelakense Bos

zomerbeeld gemengde haag

winterbeeld gemengde haag

1. HOEVELAKENSE BOS

GELDERSE HAAG

Haagbeuk (Carpinus betulus)
Groeivorm: Struik
Hoogte: 80 - 100 cm
Plantafstanden: 60-80 cm: dubbele rij 9/10 stuks
Beheerregime: Regelmatig snoeien
Bloeiperiode: april en mei

Gelderse roos (Viburnum opulus)
Groeivorm: Struik
Maximale breedte: 4 meter
Maximale hoogte: 5 meter
Plantafstanden: 80-100 cm
Beheerregime: Snoeien om de paar jaar
Bloeiperiode: Mei - juni

Meidoorn (Crataegus monogyna)
Groeivorm: Struik
Maximale breedte: 4 meter
Maximale hoogte: 5 meter
Plantafstanden: 60-80 cm
Beheerregime: Regelmatig snoeien
Bloeiperiode: Mei

Sleedoorn (Prunus spinosa)
Groeivorm: Struik
Maximale breedte: 2 meter
Maximale hoogte: 3 meter
Plantafstanden: 50 cm
Beheerregime: Snoeien om de paar jaar
Bloeiperiode: Maart - april

Hondsroos (Rosa canina)
Groeivorm: Struik
Maximale breedte: 2 meter
Maximale hoogte: 3 meter
Plantafstanden: 50-80 cm
Beheerregime: Snoeien om de paar jaar
Bloeiperiode: Mei - juni

Kardinaalsmuts (Euonymus europaeus)
Groeivorm: Struik
Maximale breedte: 4 meter
Maximale hoogte: 6 meter
Plantafstanden: 80-100 cm
Beheerregime: Snoeien om de paar jaar
Bloeiperiode: Mei - juni

Krent (Amelanchier lamarckii)
Groeivorm: Opgekroond
Maximale breedte: 3 meter
Maximale hoogte: 4 meter
Plantafstanden: solitair
Beheerregime: Snoeien om de paar jaar
Bloeiperiode: April - mei

Liguster (Ligustrum)
Groeivorm: Struik - groenblijvend
Maximale breedte: 2-3 meter
Maximale hoogte: 2-4 meter
Plantafstanden: 30-60 centimeter
Beheerregime: Jaarlijks of halfjaarlijks snoeien

VOORSTEL BEPLANTING

STREEKEIGEN BEPLANTINGSKEUZES

2. SLAGENLANDSCHAP

Bomen

Natte soorten, kenmerkend voor het slagenlandschap en reeds bestaand in de bomenlaan langs de Koninginneweg. Deze structuur wordt versterkt door de nieuwe aanplant van:

Alnus glutinosa

Onderbegroeiing

Aanwezigheid van sloten en rietkragen. De bestaande afwaterende greppel blijft behouden. De rietkraag is een mooie drager. Soorten die naast de bestaande rietkraag kunnen worden ingezaaid, om bloeiperiodes en diversiteit van de natte oever te bevorderen zijn:

- Moerasvergeet-mij-nietje (*Myosotis scorpioides*)
- Watermunt (*Mentha aquatica*)
- Grote kattenstaart (*Lythrum salicaria*)
- Dotterbloem (*Caltha palustris*)

huidige situatie zomerbeeld bomenlaan en slagenlandschap op achtergrond

Alnus glutinosa

huidige situatie: winterbeeld rietkraag

VOORSTEL BEPLANTING

STREEKEIGEN BEPLANTINGSKEUZES

3. BINNENTUIN

Bomen

Beplanting die in de binnentuin (half) schaduw voorziet en welke hoge sierwaarde heeft. De keuze voor Gleditias is nadrukkelijk door de half open kroon, welke wel licht geeft maar direct zicht belemmert. Bovendien zijn de boomsoorten gekozen om verschillende bloeiperioden en bomen die standplaats in de verharding kunnen verdragen. Het zicht vanaf de galerij naar de direct zuidelijk gelegen percelen (waaronder de tuinen) wordt opgevangen door een bladhoudende eik en relatief snelgroeïende iep. Ook deze iep houdt het blad relatief lang vast. Anders dan bij de Gleditsia's zijn de boomkronen dicht. Daarmee wordt het appartementengebouw hier, zeker gelet op de eindgrootte van de bomen, aan het zicht onttrokken.

Quercus petraea (blad blijft gedurende de winter in verdroogde toestand in de boom hangen)

Tilia cordata 'Green Spire' (smallere kroon ivm legen containers)

Gleditsia triacanthos 'Sunburst'

Prunus serrulata 'Sunset Boulevard'

Ulmus 'Columella'

Heesters

Groene, geschoren haag rondom parkeerplaatsen om directe zichtrelatie met geparkeerde auto's tegen te gaan. Mix tussen bladverliezend en groenblijvende soorten

Haagbeuk aangevuld met soorten uit gelderse haag:

Gelderse roos

Meidoorn

Sleedoorn

Hondsroos

Veldesdoorn

Kardinaalsmuts

Tilia cordata

Quercus petraea (winter)

Gleditsia triacanthos 'Sunburst'

Prunus serrulata 'Sunset Boulevard'

Parkeerplaats in binnenterrein met groene omzoming en bloesembomen

Parkeerplekken in halfverharding, lichte materialisatie om sterke opwarming tegen te gaan

BIODIVERSITEIT

MAATREGELEN IN FLORA EN FAUNA

In de tabel is het programma van eisen per te verwachten voorkomende diersoort uiteen gezet, zodat in de nadere uitwerking van de architectuur de juiste nestlocaties gekozen kunnen worden. De beplanting staat in nauw verband met de nestlocaties van vogels en vleermuizen; hier vinden zij voedsel en beschutting. De groenstructuur kan ook een rol spelen in de verplaatsing van een soort op grotere schaal.

De beschikbaarheid van voedsel is van belang in de keuze van de vegetatie. Daarom worden inheemse soorten toegepast met oog voor geschikte waard- en drachtplanten. De aanplant van heesters zorgt voor veilige foerageerroutes voor kleine zoogdieren. Hagen en lijnvormige elementen in het landschap zijn nodig voor de vleermuizen. Deze dienen als vliegroutes om op insecten te jagen.

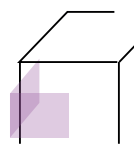
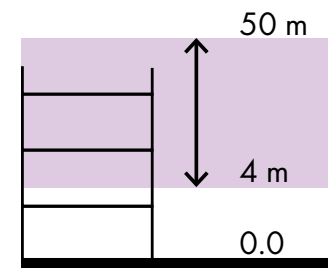
Het toepassen van gemengde Gelderse haagsoorten met een extensief beheer zorgt voor een grote diversiteit van uitlopend blad, bloesem en bloei, voedsel en nestmogelijkheden voor de vogels, bessen en vruchten en vele nuances in herfstkleuren.

De ecologische invloed van een natte oeverzone reikt verder dan alleen het verzachten van de grens tussen land en water. Het biedt goede migratiemogelijkheden voor planten en dieren en is dus uitermate geschikt als ecologische verbindingszone. Rietkragen en natte oeversorten kunnen bovendien bijdragen aan een gezond, helder watersysteem

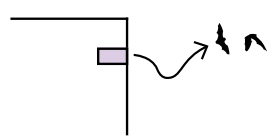

Gewone
dwergvleermuis

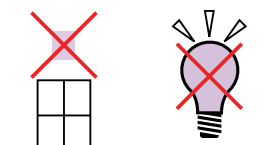
zuid / zuidwest of
noord

bij voorkeur integraal
bewoonbare gevels
en op hoeken

obstakelvrije route

niet boven ramen of
nabij verlichting

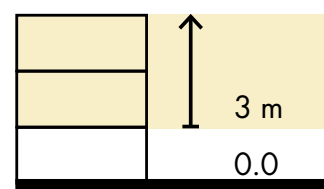

variatie in spouw
en temperaturen

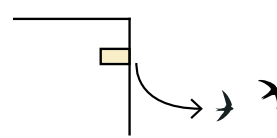

gierzwaluw

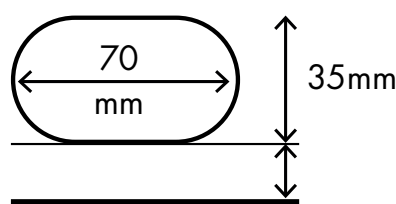
noorden of oosten

min 5 nestkasten
in groepen

ruime obstakelvrije
uitvliegroute

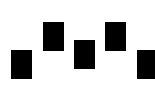
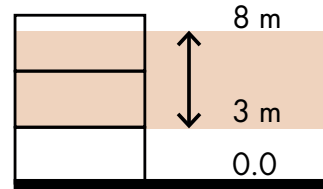

invliegopening
>20 mm boven
kastbodem

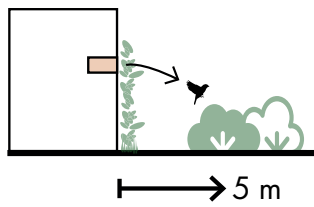

huismus

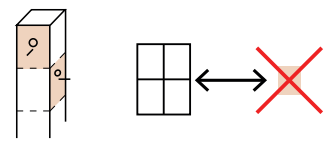
noorden of oosten

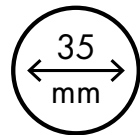
nestkasten in groepen

nabijheid struiken of
gevelgroen (deels
groenblijvend)

ingangen aan
verschillende kanten
en ver van ramen

kolonie van >10
paartjes

Gierzwaluwkasten Unituro®

Besdragende beplanting

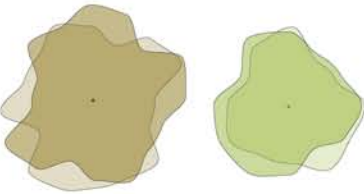
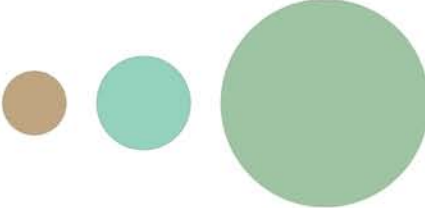

Vleermuiskasten

INRICHTINGSVOORSTEL

1 OP 500

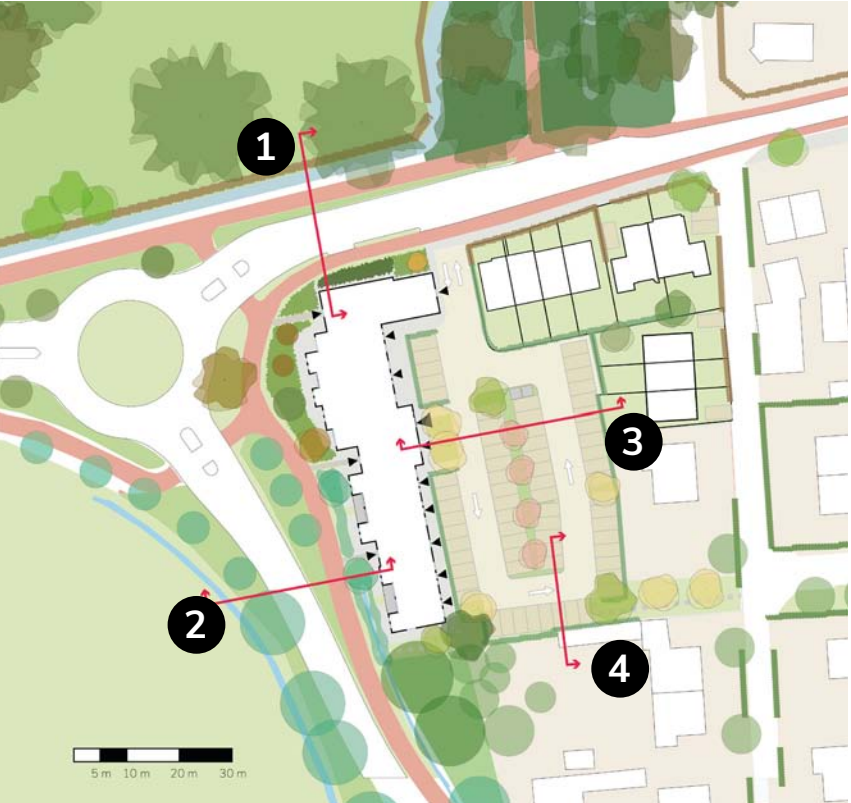
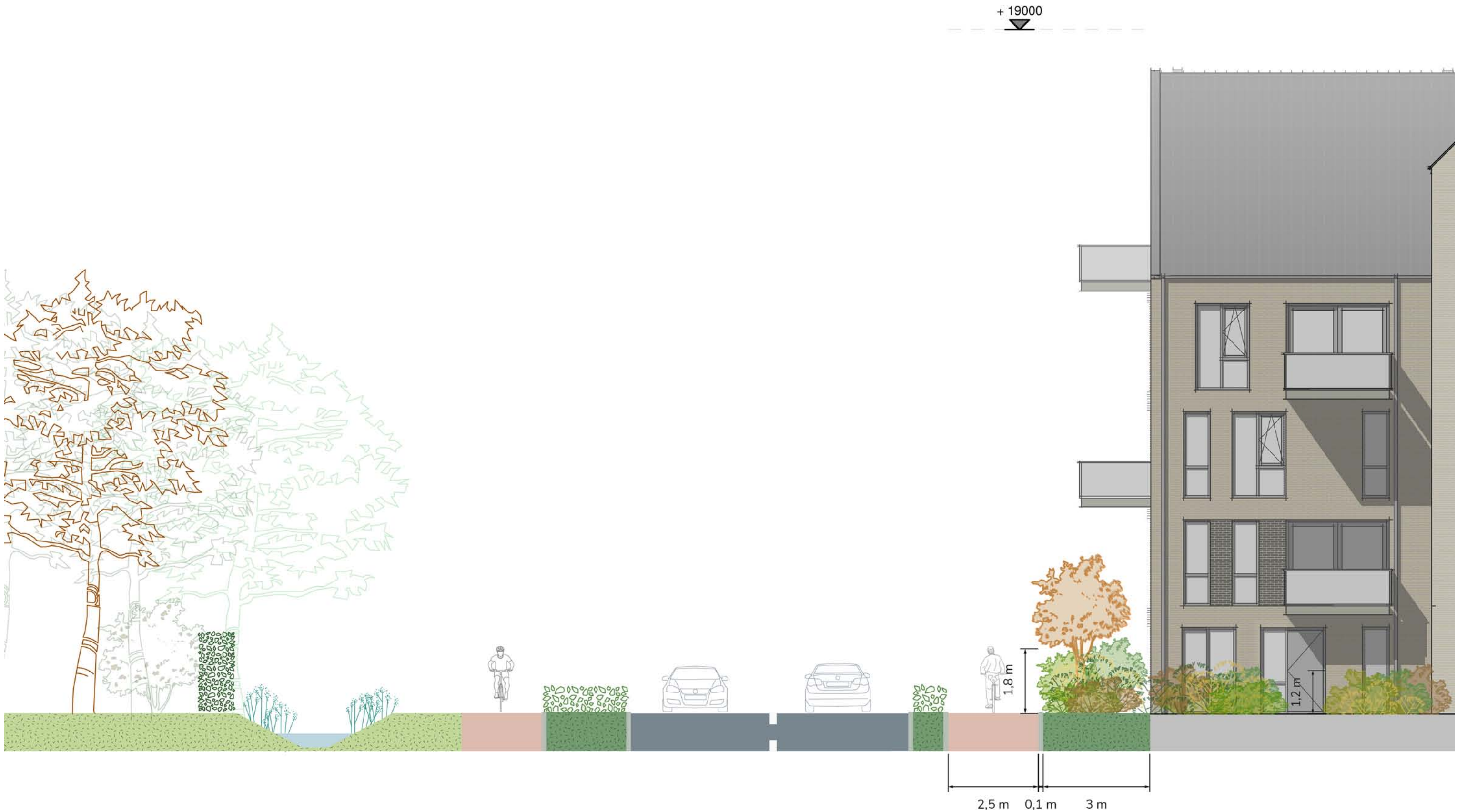
Legenda

	Nieuwe boom 1e orde	Tc	<i>Tilia cordata</i>
	Nieuwe boom 2e orde	Tc - G	<i>Tilia cordata</i> 'Greenspire'
	Nieuwe boom 3e orde	Gt	<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Sunburst'
	Bestaande bomen	Ps	<i>Prunus serrulata</i> 'Sunset Boulevard'
	Gemengde Gelderse haag (hoogte max 1,80m)	Ag	<i>Alnus glutinosa</i>
	Gemengde Gelderse haag (hoogte max 1,20m)	Qp	<i>Quercus petraea</i>
	Rietkraag aangevuld met waterminnende soorten	Cb	<i>Carpinus betulus</i>
	Geschoren haag binnenterrein (hoogte max 1,20m)	Al	<i>Amelanchier lamarckii</i>
	Geschoren haag Westerdorpsstraat (hoogte max 1,20m)	Uc	<i>Ulmus</i> 'Columella'
	Parkeerplaatsen in halfverharding met waterberging in substraat		
	Rijbaan		
	Ondergrondse afvalcontainers		
	Vluchtroute langzaam verkeer		

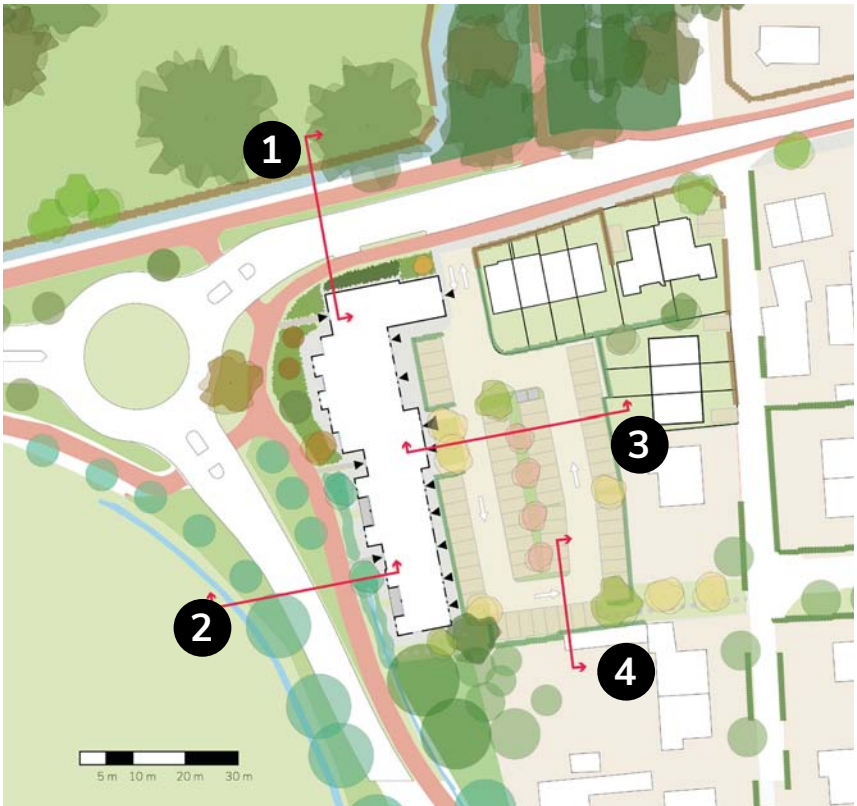

DOORSNEDE 1

WESTERDORPSSTRAAT 1 OP 100

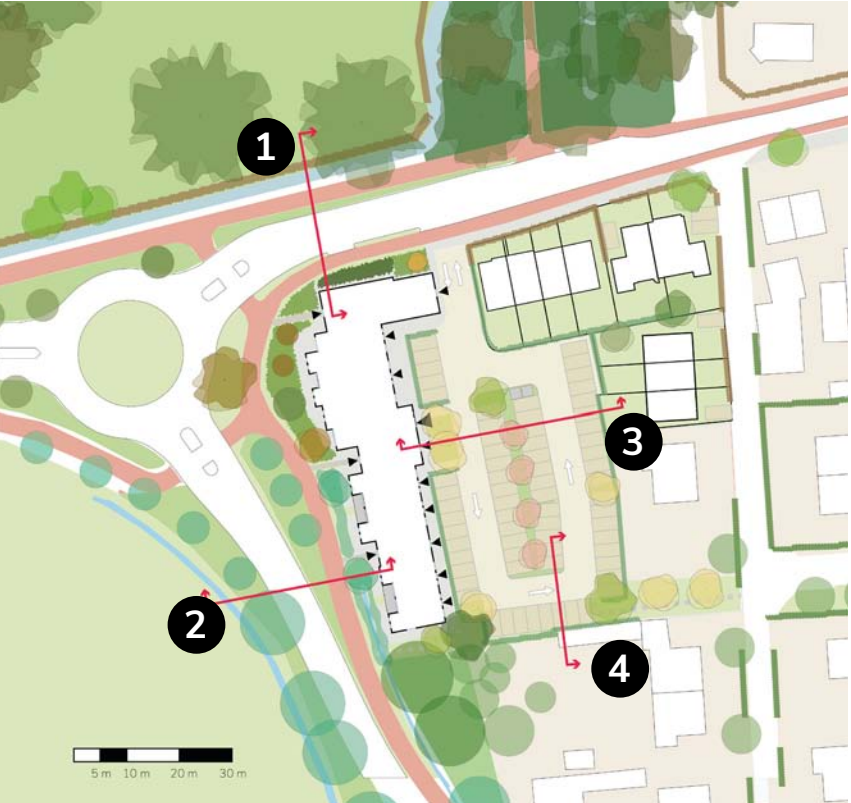

DOORSNEDE 2
KONINGINNEWEG 1 OP 100

DOORSNEDE 3

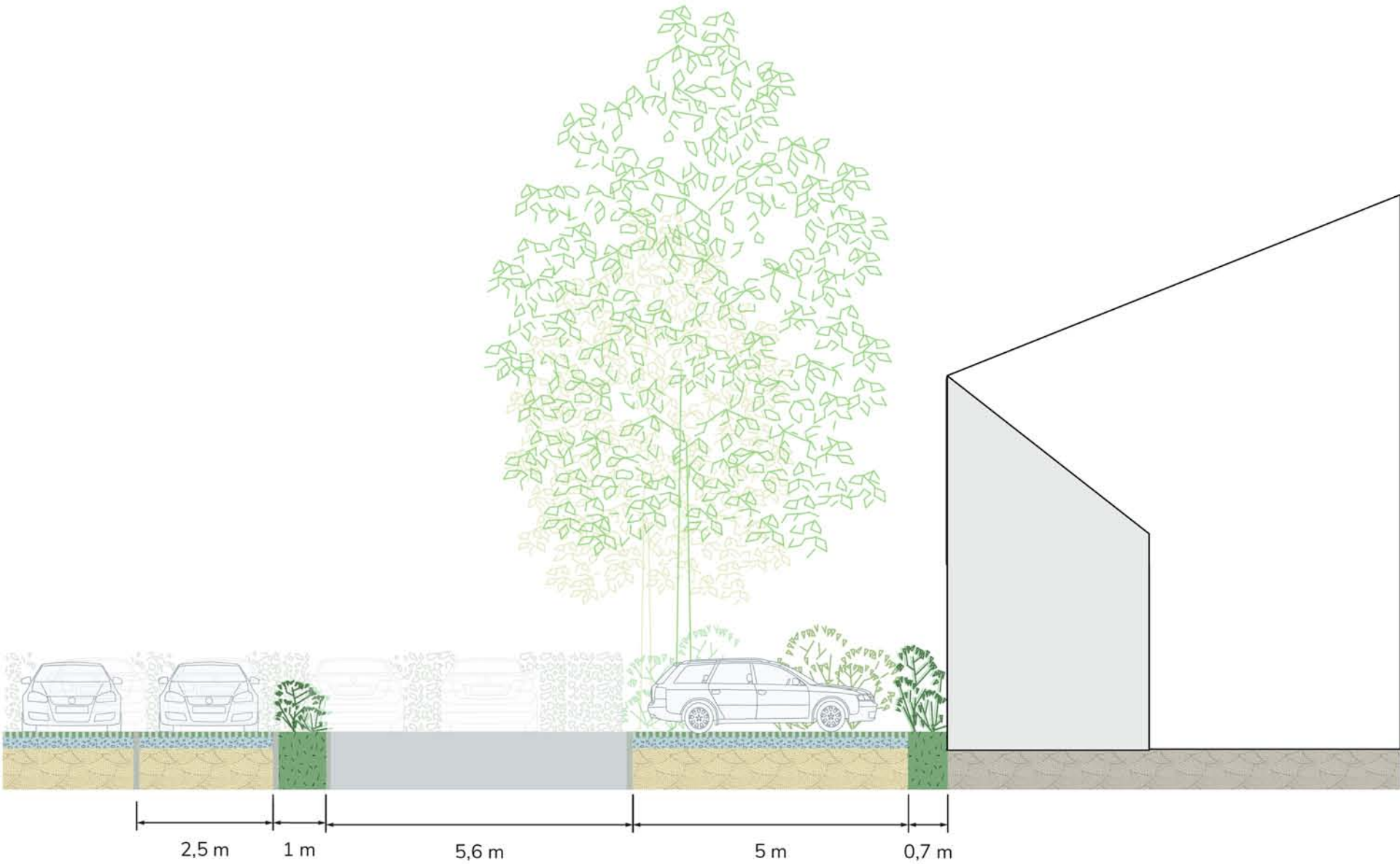
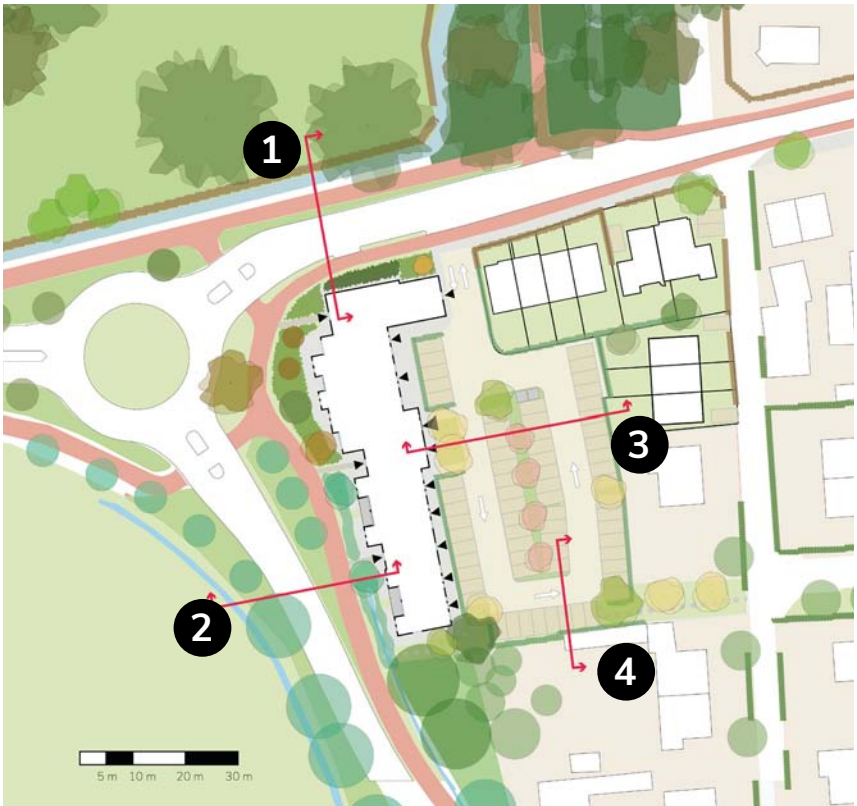
PARKEERHOF 1 OP 100

DOORSNEDE 4

THV MULDERSLAANTJE 4

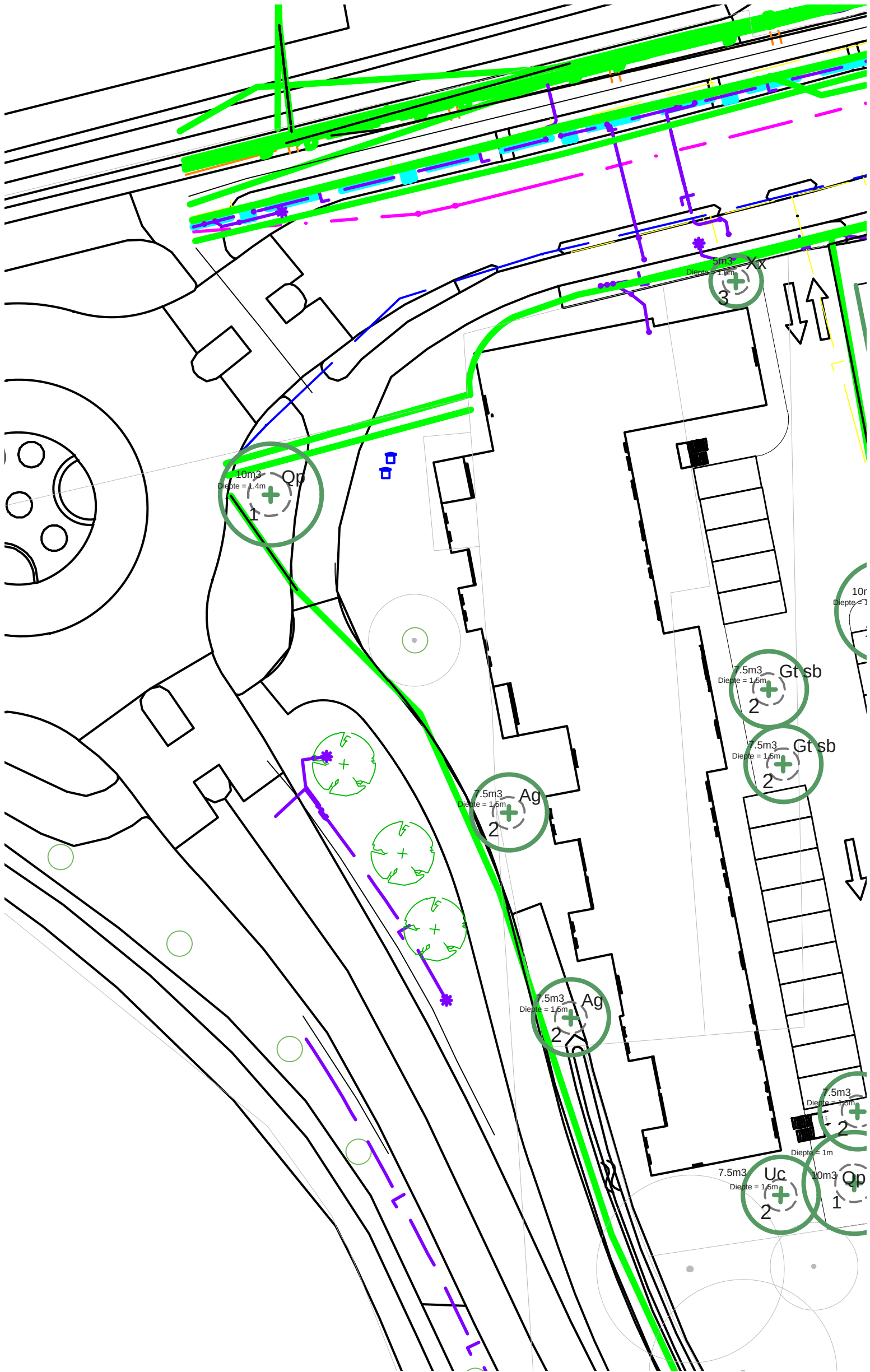
1 OP 100

ONDERGRONDSE INFRASTRUCTUUR

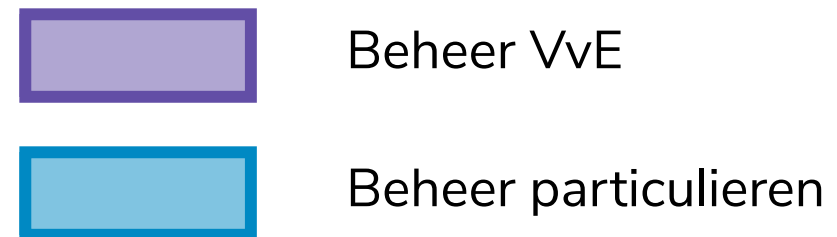
KLIC MELDING

datatransport	KL1010
datatransport	KL1011
datatransport	KL1040
datatransport	KL1049
datatransport	KL1051
datatransport	KL1089
datatransport	KL1126
gas hoge druk	KL1040
gas lage druk	KL1040
laagspanning	KL1040
middenspanning	KL1040
riool over/onderdruk	WS0662
riool vrijverval	GM0267
water	KL1048

BEHEER EN ONDERHOUD

GRENZEN OPENBAAR GEBIED

Beheeroppervlaktes openbaar gebied

ca 90 m2 nieuw voetpad Westerdorpsstraat

ca 105 m2 intensief beheer (1m zuiverheidsboord langs fietspad)

ca 295 m2 extensief beheer (haag en rietzone)

Beheer

Door te variëren in hoogte kunnen ongewenste zichtlijnen worden geblokkeerd en/of wordt privacy verkregen. In de hagen wordt een onderscheid tussen hoge- en lage beplanting gemaakt.

- De hoge haag aan de voorzijde langs de Westerdorpsstraat mag een natuurlijke groeivorm behouden. Het snoeiwerk is extensief en kan zelfs enkele jaren worden overgeslagen. De richthoogte van de hoge haag betreft ca 1,80m.
- De richthoogte van de lage haag aan de Koninginneweg mag een natuurlijke groeivorm behouden, en heeft een richthoogte van ca 1,20m. Door snoei toe te passen blijft het contact met het landschap, daar waar gewenst, behouden.
- De hagen rondom de parkeerplaatsen in het binnenterrein worden geschoren, de richthoogte is ca 1,20m.
- De hagen als erfgrens tussen achtertuinen en binnenterrein hebben een richthoogte van ca 1,80m en worden onderhouden door de bewoners.
- Langs de gevel aan de buitenzijde van de gebouwen zal een beheersstrook worden aangelegd van 2 meter breed die ingezaaid is met gras. Deze strook wordt intensiever gemaaid zodat er geen beplanting richting de gevel groeit en onderhoudsvoertuigen ruimte houden om onderhoud aan de gevel danwel beplanting uit te voeren.

